

Cirkulärnr: 2001:151
Diariernr: 2001/2825
P-cirknr: 2001-2:53
Nyckelord: Arbetsrätt, Jämställdhet
Handläggare: Hedda Mann
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 2001-12-20
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 2001 nr 76 angående påstådd lönediskriminering
Bilagor: Arbetsdomstolens dom 2001 nr 76

Personalpolitik: 2001-2:53

Nyckelord: Arbetsrätt,
Jämställdhet

Förhandlingssektionen
Hedda Mann

2001-12-20

Kommunstyrelsen
Personalfrågor

Arbetsdomstolens dom 2001 nr 76 angående påstådd lönediskriminering

I målet JämO mot Stockholms läns landsting har arbetsdomstolen (AD) bedömt två olika arbeten som likvärdiga samt visat att löneskillnaden inte har samband med könstillhörighet utan kan motiveras med marknadseffekter.

Bakgrund

I målet jämförs en kvinnlig nattsjuksköterska vid intensivvårdsavdelningen på Danderyds sjukhus med en manlig medicinteknisk ingenjör på samma sjukhus. Löneskillnaden för den aktuella perioden, 1 september 1995 - 31 augusti 1998, uppgick till mellan 1 800 och 4 400 kronor per månad. Till skillnad från AD 2001 nr 13 (kommenterad i cirkulär 2001:108) var arbetstagarna i det nu aktuella målet jämnåriga samt, hävdade JämO, hade den kvinnliga arbetstagaren en alternativ arbetsmarknad.

Arbetsdomstolen

AD konstaterade, liksom i AD 2001 nr 13, att en jämförelse mellan de två aktuella arbetena var möjlig att göra. AD underkände emellertid JämOs arbetsvärdering eftersom det saknades en för parterna "gemensam måttstock". Uppgifterna i arbetsvärderingen hade dock betydelse som bevis i den fria arbetsvärdering AD genomförde med utgångspunkt i kriterierna, kunskap och förmåga (färdigheter), arbetsinsats (ansträngning), ansvar och arbetsförhållanden. AD kom fram till att de båda arbetena var likvärdiga i jämställdhetslagens mening.

AD fann att sjuksköterskans alternativa arbetsmarknad var marginell och att det för intensivvårdssjuksköterskor under den aktuella tidsperioden inte funnits några marknadspåverkande löner. Däremot hade medicinteknikern, till skillnad från sjuksköterskan, en relativt stor alternativ arbetsmarknad inom den privata sektorn. Löneläget på denna marknad låg inte under den

lön medicinteknikern erhöj på Danderyds sjukhus. Löneskillnaden kunde således motiveras med marknadsskäl varför någon lönediskriminering inte var för handen.

Vid jämförelsen av marknadssituationen för de två aktuella yrkesgrupperna antog AD ett kollektivt synsätt för grupperna som sådana. Att medicinteknikern i själva verket inte var intresserad av att arbeta inom den privata sektorn tog AD således inte hänsyn till i sin bedömning.

Kommentar

Målet prövades i enlighet med Jämställdhetslagens äldre ordalydelse. Den 1 januari 2001 förändrades lagens bevisregler. Förändringen innebär att käranden bara behöver göra antagligt att någon missgynnas på grund av sitt kön. Därefter skall arbetsgivaren visa att löneskillnaden kan förklaras utifrån sakliga skäl. Kravet på arbetsgivarens motbevisning, bevisbördan, har emellertid inte förändrats.

Än en gång slår AD fast att marknadsskäl kan utgöra sakliga skäl för löneskillnader. Det bör emellertid poängteras att landstinget i det aktuella målet framlade ett *omfattande utredningsmaterial*. Slutligen visar utgången i målet hur viktigt det är för arbetsgivaren att ha *tydliga och sakliga kriterier* för lönesättning så att denna inte kan ifrågasättas.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Förhandlingssektionen

Staffan Löwenborg

Hedda Mann

Bilaga

Arbetsdomstolens dom 2001 nr 76